

Patiënten met gestigmatiseerde ziekten gaan het internet op

Internet biedt uitstekende mogelijkheden om patiënten met een gestigmatiseerde ziekte te bereiken. Dat is de uitkomst van een leuk en origineel onderzoek naar het gebruik van internet voor het krijgen van informatie over gezondheid. De Amerikaanse onderzoekers vergeleken patiënten met een gestigmatiseerde ziekte, zoals een angststoornis, depressie, herpesinfectie en urine-incontinentie met patiënten met een chronische, niet-gestigmatiseerde ziekte zoals diabetes mellitus, longproblemen en artritis.

De onderzoekers includeerden 7014 patiënten. Tweederde van de patiënten gebruikte nooit het internet om gezondheidsinformatie op te zoeken. Patiënten met een gestigmatiseerde ziekte zochten in het voorgaande jaar vaker gezondheidsinformatie op via internet dan patiënten met een chronische, niet-gestigmatiseerde ziekte (aangepaste OR 1,4; 95%-BI 1,1-1,7). Ook raadpleegden ze vaker een dokter via het internet (aangepaste OR 2,0; 95%-BI 1,2-3,4). Bovendien steeg het gebruik van de gezondheidszorg na het internetgebruik bij patiënten met

een gestigmatiseerde ziekte (aangepaste OR 2,9; 95%-BI 1,3-6,3).

De onderzoekers hebben helaas niet gekeken naar de kwaliteit van de gevonden gezondheidsinformatie op het internet. Dat is jammer, want er staat veel rommel en onwaarheid op het net. Toch maakt dit onderzoek duidelijk dat de digitale snelweg een mooi middel is om patiënten te bereiken die door hun specifieke ziekte niet zo gemakkelijk naar de dokter gaan. (ToH)

Berger M, et al. *Internet use and stigmatized illness. Soc Sci Med* 2005;61:1821-7. *Epub* 2005 Apr 26.

Een normaal PSA stelt niet gerust

De huisarts stelt 15% van de oudere mannen onterecht gerust bij een normale waarde van het PSA. Dit vonden Thompson et al. toen zij bij 2950 asymptomatische mannen met een normaal PSA een prostaatbiopsie namen.¹ Bij 15,2% stelden zij op grond van de histologie de diagnose prostaatcarcinoom. Deze groep mannen vormde een onderdeel binnen een cohort van in totaal 8575 mannen met en zonder prostaatkanker. De onderzoekers maten bij hen gedurende 7 jaar het PSA en deden daarna een prostaatbiopsie. Bij een afkappunt van 4,0 ng/ml was de sen-

sitiviteit 20,5 en de specificiteit 93,8.² Dit betekent dat wij van de 100 mannen met een verhoogd PSA er 80 onterecht doorverwijzen en blootstellen aan belastende, invasieve diagnostiek! Deze waarden veranderden niet na het meenemen van de uitkomst van het rectaal toucher.

Screening op de aanwezigheid van een prostaatcarcinoom blijft een heikel punt. Patiënten komen steeds vaker met dit verzoek, soms gestimuleerd door berichten uit de media zoals het nieuws rond René Froger. Een goede screeningsmethode levert echter weinig fout-positieve

en fout-negatieve uitkomsten. Daarnaast is het (nog) niet duidelijk welke mannen met een verhoogd PSA baat hebben bij vroege behandeling. Kortom, de waarde van het screenen op PSA is zeer beperkt. (EL)

1 Thompson IM et al. *Prevalence of prostate cancer among men with a Prostate-Specific Antigen level $\leq$ 4.0 ng per Milliliter. N Engl J Med* 2004;350:2239-46.

2 Thompson IM et al. *Operating characteristics of Prostate-Specific Antigen in men with an initial PSA level of 3.0 ng/ml or lower. JAMA* 2005;294:66-70.

Op EMD gebaseerde meting onderschat de kwaliteit van de zorg

Als de kwaliteit van de zorg wordt gemeten aan de hand van gegevens van het elektronisch dossier is de score lager dan in werkelijkheid. Onderzoekers bij een *primary care* kinderopoli in Yale (USA) vergeleken gegevens uit het EMD (elektronisch medisch dossier) en declaraties van het ziekenhuis met het papieren dossier als 'gouden standaard' om na te gaan hoe vaak kinderen met een faryngitis waren getest op een streptokokkeninfectie en hoe vaak antibi-

otica waren voorgeschreven. Deze kwaliteitsindicator maakt deel uit van een set van een nationaal kwaliteitssysteem. Van alle kinderen met een faryngitisepidemie die via het EMD en de boekhouding werden getraceerd (n=479) werden de papieren dossiers op een gestandaardiseerde manier beoordeeld. Volgens het EMD was de streptest in 71% van de episoden uitgevoerd, volgens de boekhouding in 76% en volgens het papieren dossier in 77%

van de episoden. Voor de antibioticavoorschriften waren deze resultaten respectievelijk 85%, 85% en 90%.

Dit onderzoek was mogelijk dankzij de beschikbaarheid van papieren naast elektronische dossiers. De HIS'sen hebben in Nederland de papieren dossiers geheel verdrongen. In Nederland is dergelijk onderzoek dus niet meer mogelijk en zullen andere wegen gevonden moeten worden om kwaliteitsmetingen op basis van gegevens in het HIS te valideren. (FS)

Benin AL, et al. *Validity of using an electronic medical record for assessing quality of care in an outpatient setting. Med Care* 2005;43:691-8.